

Örömhír

A TISZAÚJVÁROSI GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG HITÉLETI KIADVÁNYA

AZ IGAZSÁG NAPJA

A Messiás egyik címe a prófétai írásokban az „igazság napja”. Malakiás prófétánál olvassuk az Úr szavait: „Nektek pedig, akik féltetek nevemet, felragyog az igazság napja, sugarai üdvösséget fognak árasztani”(Mal 3,20). A Szentírásban Isten a világosság forrása, ő maga a világosság, aki ugyanazt a címet átadja egyszülött Fiának. A földön megjelenve ő az új napnak, az Úr napjának hajnala, mely világosságot hoz azoknak, akik a sötétségben és a halál árnyékában laknak.

A keresztény egyház eredetileg egyetlen ünnepen emlékezett meg az Úr megjelenéséről. A „fények ünnepének” nevezték, s kapcsolatban volt az időszak zsidó ünnepével, valamint azzal a pogány ünneppel is, mely az évnek abban az idejében zajlott, amikor a nap befejezte dél felé tartó járását, s újra észak felé vette irányát. Ez a világosság győzelmét jelképezte a természetes rendben belül. A kereszté-

nyek ezt az ünnepet január 6-án tartották és Epifániának nevezték, ami szó szerint megjelenést ill. megnyilvánulást jelent. Theofániának is hívták, ami Isten megjelenését vagy megnyilvánulását jelenti. Ez utóbbi elnevezés nyilvánvaló utalás arra, hogy Fia személyében Isten jelent meg a földön, s megjelenítette dicsőségét abban, aki magát a „világ világosságának” tartotta.

Jézus születése ünnepének elkülönítését az ő földön való megjelenésének általános ünnepétől – mely eredetileg magában foglalta eljövételének minden szempontját, születésétől kezdve a Jordán folyóban való keresztelkedése alkalmából történt nyilvános megjelenéséig – a keresztény egyház tudatosan tette, a legyőzhetetlen Nap születését hirdető pogány ünnep ellensúlyozására. Ezt a pogány ünnepet december 25-én tartották. Az égitesteket, különösképpen a Napot istenként imádó pogányok

ezen a napon vallásos szertartásokon vettek részt. Természetes, hogy amikor a pogányok megszabadultak ettől az istentisztelettől, s mint keresztények az igaz Istent imádták, az egyház a téves ünnepélyt az igazival helyettesítette, így adván hiteles jelentőséget egy olyan napnak, amelynek már fontos szerepe volt új tagjainak korábbi életében. Ugy tűnik Krisztus születése ünnepének fő himnusza tudatosan polemizál a pogánysággal. A szöveg büszkén rámutat arra a tényre, hogy a bölcsesket, akik korábban a csillagokat, s köztük a Napot is, imádták, egy csillag az igazi Nap és az igazi Világosság, Jézus Krisztus, az isten Fia imádására tanította.

„A te születésed Krisztus Istenünk, földérintette a világnak az istenismeret világosságát, mert a csillagimádó bölcsesket a csillag megtanítá, hogy téged mint az igazság Napját leborulva imádjának, és mint magasságbeli Napkeletet tiszteljenek, Uram, dicsőség néked.”

Egyesek hibáztatják az egyházat azért, mert a „Nap születése” napjára helyezte Krisztus születésének ünnepét. Sőt egyes szekták kifejezetten ellenzik az ünneplést. Mi viszont hisszük, hogy a Szentlélek sugallta az

ünnep napjának megállapítását. Isten a világ megszenteléséért és üdvösségéért küldte el Fiát, s nem azért, hogy „elítélje a világot” az élet értelmének megtalálására tett gyöngé és téves próbálkozásaival együtt. Ellenkezőleg, az Úr azért jött, hogy „üdvözüljön általa a világ” (Jn,17). Amint Szt. Pál apostol írja: „Isten, aki azt mondta: „A sötétségből támadjon fény”, világosságot támasztott a mi szívünkben is, hogy fölragyogjon nekünk Isten dicsőségének ismerete Jézus Krisztus arcán” (2 Kor 4,6).

LITURGIKUS KIFEJEZÉSEK MAGYARÁZATA (folytatás)

Kondákion (Konták) – Lényegében a tropárral azonos jellegű, attól elsősorban történeti fejlődését tekintve különböző himnusz. Az eredeti, 24 versszakból álló, hosszú liturgikus költemény fokozatosan kiszorult a liturgikus gyakorlatból, csupán rövid formában maradt fenn, az utrenyén (a kánon 6. ódája után), a Szent Liturgiában és az imaórákon. Valamennyi ünnepnek megvan a saját tropárja és kondákionja.

Sztihira – A szertartás adott helyén felhangzó himnusz rend-

szerint valamilyen himnuszszorozat része (például a vecsernyén az „Uram, Tehozzád kiáltok” kezdetű zsoltár után felhangzó himnusz, vagy a hajnali istentiszteleten az úgynevezett „dicséreti sztihirák”)

Kánon – Hosszabb, kötött szerkezetű himnuszszorozat. Kilenc, tropárokából álló ódát tartalmaz. Az év minden napjának megvan az előírt kánonja, ezt az utrenyén énekeljük (például a húsvéti kánon: „Feltámadás napja van...”, vagy a karácsonyi kánon: „Krisztus születik, dicsőítsétek!”).

A liturgikus himnuszokat nyolcféle alapidallammal szoktuk énekelni. Minden himnusz meghatározott dallamhoz, úgynevezett hanghoz, van rendelve (így például „Mennyei király” kezdetű 6., a karácsonyi, „A te születésed, Krisztus, Istenünk...” kezdetű tropár 4., a húsvéti kánon 1. dallamhoz stb.), a szöveget megelőzően mindig feltünteti az adott hangot. Ezen kívül minden hétnek megvan a meghatározott hangja. Pünkösdötől kezdve minden 8 hét alkot egy-egy himnuszalköltészeti ciklust.

(Forrás: Alexander Schmemmann: *Liturgia és Élet*)

HÍREK

November 20-án szombaton a Miskolci Görög Katolikus Általános Iskolában hittanos találkozót szerveztek a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei paróchiák számára. A több, mint 200

gyerek nagyon jól érezte magát. A mi egyházközségünkben 15 gyermek ill. fiatal érkezett a találkozóra. Eredményhirdetésekor nagy meglepetésünkre és örömünkre a tiszaujvárosi csapatot hirdették ki győztesnek.

HUMOR

A házasságközvetítő boldogan meséli a kávéházban:

- Ma boldoggá tettem öt embert!
- Hogyan?
- Összehoztam két párt!
- Igaz – de ez csak négy!
- Mit gondolsz? Én nem kerestem?!

*

Egyszer a kormányzó, szemleútja során Chelmbé jött. Beszélgetve a hitközség tagjaival, megkérdezte a rabbit:

- Mondja, rabbi, született az önök városában nagyobb ember?
- Nem, Excellenciás Uram! Harminc éve vagyok itt rabbi,

de egész idő alatt csak kis gyermekek születtek!

Karácsonyi istentiszteleti rend a tiszaujvárosi görög katolikus templomban

Dec. 24.	08:00 Királyi imaórák 19:00 A gyerekek karácsonyi műsora, ünnepi utrenye	Dec. 26.	11:00 Szent Liturgia
		Dec. 27.	11:00 Szent Liturgia
Dec. 25.	11:00 Szent Liturgia 17:00 Vecsernye	Dec. 31.	17:00 Vecsernye, óévi hálaadás
		Jan. 1.	11:00 Szent Liturgia

Karácsonyi istentiszteleti rend a sajoszögedi görög katolikus templomban

Dec. 24.	17:00 Gyerekek karácsonyi műsora, nagy esti zsolozsma	Dec. 26.	9:30 Szent Liturgia
Dec 25.	9:30 Szent Liturgia		

Minden kedves testvéremnek a megtestesült Üdvözítő bőséges áldását kívánom!

**Jeviczki Ferenc
paróchus**